De Duistere Kamer of 'de Kamer van Overpeinzing'

Laat me beginnen met een intro: de vrijmetselaar zoekt het LICHT.
Onderbelicht of overbelicht in de duister kamer, een foto - met of zonder flash -
blijft een momentopname van het leven.
Een éénmalig ritueel dat de gang van de ene donkere wereld
naar een andere geestelijk lichtgevende wereld markeert.
Het bewerkstelligt een staat van ontvankelijkheid..
Het zet je aan om je te concentreren.
Het zet de toon. Het behelst **'een verlichting'**.

De kamer van overpeinzing is tegelijk de aarde en de duisternis, in wezen dus een moderne vorm van afdaling in de moederschoot, introspectie, zelfonderzoek, gewetensonderzoek...
De hieraan gekoppelde symboliek heeft veel weg van iets ondoorgrondelijks.
Het gaat om de opheffing van tegenstrijdigheden, een esoterische inwijding.
Het wijst de **Koninklijke weg** die het mogelijk maakt zelfbeschouwing, mededogen en intuïtie te ontwikkelen.

Het verblijf in de donkere kamer is het begin van de maçonnieke inwijding.
De Vrijmetselaar leert hierbij - om zo te zeggen - dat wat boven is, ook beneden is.
Hij verwerkelijkt en verwezenlijkt in feite in zichzelf een soort 'geestelijke alchemie',
de kunst om alle waarden de juiste plaats te geven.
Hij richt de geest op een werkelijkheid die achter het gesproken woord ligt.
Daarbij herovert hij zijn **vrijheid**. Hij ziet in dat alles wat hij gelooft
en alle vooroordelen alleen maar 'sublimaties' vormen.

De donkere kamer is geen geneesmiddel maar een aanzet tot vervulling.
Voor dat doel speciaal bijeengebracht, herbergt de donkere kamer een aantal symbolen die aanzetten tot nadenken: niet alleen het afleggen van de metalen maar ook een menselijke schedel, een stuk brood, een karaf water, een schoteltje zout, een schoteltje met zwavel, een zandloper alsook op de muur heel wat andere symbolische tekeningen, wit uitgevoerd op een zwarte muur zoals ondermeer een haan, een zeis, het woord VITRIOL...enz...

Het is de bedoeling deze symboliek volledig in het leven van de vrijmetselaar te integreren en te verwerken.

1.Laat ons beginnen met **het afleggen van de metalen**.

Een aanzet tot beter begrip van dit laatste gebruik zouden we kunnen vinden in het Boek van de Heilige wet, 1Koningen 6:7 , dewelke als volgt luidt: 'Toen het Huis gebouwd werd, werd het opgetrokken van steen, afgewerkt aan de groeve en **geen hamer of beitel of enig ijzeren gereedschap** werd gehoord bij het bouwen van het huis'

In deze passage merken we duidelijk dat alle gereedschap om de stenen te bewerken alleen gebruikt wordt in de steengroeve. Metalen blijven dus beperkt tot de steengroeve zelf.

Binnen de Loge bedient men zich van geen hamer, beitel of enig ander ijzeren gereedschap om de stenen te bewerken. Die zijn al klaar. Men bedient zich alleen nog maar van meetinstrumenten: winkelhaak, passer, schietlood, waterpas, enz...

Op dat niveau zijn de enige gereedschappen meetinstrumenten, die elk over specifieke, uiterst preciese en nauwkeurige eigenschappen beschikken.

Die instrumenten zijn **stil.** Die stilte spreekt boekdelen**.**

Men heeft er geen spieren voor nodig, alleen maar intellectuele vermogens.

Buiten hakt men aan de ruwe steen en binnen worden de stenen verzameld.

In de Loge zelf is de bouw in de laatste fase het samenvoegen, het verwijzen naar de oorspronkelijke tekeningen om de fundering te leggen...

De leerlingen, die tot taak hebben de ruwe steen te bewerken,

doen dit werk buiten de Tempel.

Binnen worden zij tot stilte verplicht en door te luisteren naar de gezellen en de meesters, bereiden zij zich erop voor om zelf - zo vlug als mogelijk - ook bij hen toegelaten te worden om het geheim te bewaren.

Alle broeders nemen hun verantwoordelijkheid om met hun persoonlijke werkzaamheden de juiste invalshoek te vinden om het gebouw verder op te trekken.

In dat klimaat zijn alle hartstochtelijke uitlatingen van taal

...slecht geplaatst en .... onbetamelijk.

Alle meningen worden net als de verschillende stenen

geplaatst op grond van gelijkheid.

Geen enkele heeft meer waarde, geen enkele wordt veronachtzaamd.

Zij moeten allen afzonderlijk hun eigen plaats zoeken en aan de ander passend gemaakt worden.

2. Filosofisch testament

In de kamer van overpeinzing wordt de kandidaat gevraagd zijn filosofisch testament te schrijven.

Na de 3 vragen: wat zijn uw plichten jegens God, uzelf en de mensheid, wordt de profaan uitgenodigd om in enkele woorden zijn persoonlijke inzichten, waaraan hij gelooft en wat hij denkt over te dragen, op papier te zetten.

De gedachte aan een testament houdt de idee van een overdracht in.
De plechtigheid van een dergelijke handeling heeft haar oorsprong in de idee, dat het doel van de overdracht - **de erfenis** - de volgende generaties moet ondersteunen, overleven en bevruchten.

Wie zijn filosofisch testament aldus opstelt, speculeert als het ware met waarden waarvan hij vindt dat ze eeuwig of heilig zijn.
Als vrijmetselaar is hij immers als het ware een vruchtgebruiker, die door zijn persoonlijke inzet en wilskracht in zijn testament een erfenis vermaakt die - naar hij hoopt - **een zekere meerwaarde voor zichzelf, zijn naaste en de Opperbouwmeester des Heelals zal verkrijgen** na zijn wedergeboorte als vrijmetselaar.

3. VITRIOL of VITRIOLUM.

Deze letters zijn de afkorting van de alchemistische formule:
'Visita interiora terrae, Rectificando invenies occultam lapidem'
of 'Bezoek het binnenste van de aarde en je zult door zuivering de verborgen steen vinden'
De verborgen steen???
De kubieke steen of de steen der wijzen ??? of **de Liefde** ???
Het werk aan de kubieke steen is zowel handmatig als intellectueel en omvat het geheel van het zijn.
Dat is als het ware het Grote werk: maken en bouwen aan de eigen vervolmaking.
Volgens de voorgaande alchemistische formule zou de verborgen steen echter al bestaan voordat de mens er was, en zou de mens tot taak hebben er naar te zoeken....
De verborgen steen kan alsdan niets anders zijn dan **de steen der wijzen**, namelijk **die goddelijke staat van bewustzijn, de bekroning, die beloning die we slechts kunnen vinden, weten en ontvangen door de goddelijke liefde en wijsheid.**

dus...

de verborgen steen als Liefde getemperd door **wijsheid**.

4. Zout en Zwavel.

Zout: symbool voor onvernietigbaarheid en eeuwigheid, maar ook omgekeerd voor onvruchtbaarheid.
Zwavel: symbool voor de zon maar ook voor rampspoed

De dubbelzinnigheid van deze symbolen, met een positieve kant gericht op het leven, het licht en het goede, en een negatieve kant gericht op de dood, vernietiging en het onwerkelijke, bevat een betekenis waarin de vrijmetselaar moet doordringen.
Er is niets dat op zichzelf goed of slecht is.
Alleen de mens maakt iets goeds of slecht door het gebruik ervan.

5.Water en brood.

Brood is essentieel voedsel.
In het christendom is **brood symbool voor geestelijk leven**.
De aanwezigheid van water herinnert er ons aan dat oogsten van graan pas mogelijk is als dat water de aarde vruchtbaar heeft gemaakt.
Water is dan ook **een zegening**. Water **bevrucht** en de verbinding ervan met brood nodigt de kandidaat uit om over de natuur **na te denken** ... de natuur waarvan hij de wetten moet kennen om zijn arbeid te voltooien.

6.De Haan.

De haan kondigt de dageraad aan.
De haan is het wijdverbreid teken van de komst van **het initiatieke licht**.
Dat symbool komt in alle beschavingen voor die met de zon en met licht in verband worden gebracht.

7.De Zeis.

De zeis is een allegorie op **de dood**.
De zeis maakt alles gelijk want de dood is ons aller lot.
De zeis is het gereedschap dat door de landbouwers wordt gebruikt om graan of gras te maaien. Op het symbolische vlak kun je de zeis dan ook associëren met **de oogst**.
Degene die oogst snijdt het koren of het graan af dat hij heeft gezaaid en verzorgd.
Hij int de beloning van zijn werk.

8.De Schedel.

In het universum is alles met elkaar verbonden.
De schedel is naast het symbool van de sterfelijkheid
ook het symbool van wat voortleeft na de dood.
Het laat ons zien wat er materieel overblijft van onze voorgangers.
In de Loge stelt de schedel dan ook **de levenskracht, het denken en de geest** van hen die hem reeds zijn voorgegaan op de koninklijke weg voor.
In dat licht - gebaseerd op de analogie mens-microcosmos en kosmos-macrokosmos - stelt de schedel - als top van het skelet - het hemelse gewelf voor.
In de mens zit alles wat in het universum reeds aanwezig is.
Wanneer we het zo bekijken, ontdekken we dat de mens zijn sterfelijkheid slechts ontstijgt door de vrucht van zijn spiritueel werk.

9.De Zandloper.

De Zandloper is **het symbool van de tijd**. De tijd loopt snel, gebruik hem wel...
De symboliek van de zandloper is echter nog veel rijker.
Zo leidt het idee dat de zandloper zich omkeert niet alleen tot de idee van de **omkeerbaarheid van de tijd** maar ook tot de idee van de **terugkeer naar de oorsprong**.
Enerzijds hangt de kwaliteit van het leven af van de kwaliteit waarin gegeven en ontvangen wordt, anderzijds wijst de vorm van de zandloper, die bestaat uit 2 glazen van gelijke grootte, door een nauwe opening verbonden, op de analogie van boven en beneden.

Langs die opening, langs die nauwe poort voltrekt zich de omkering.
De mens kan de zandloper omkeren maar hij kan er niet voor zorgen dat het zand naar boven loopt.
De wil van de mens kan de loop der dingen veranderen maar hij moet wel de wetten kennen die de wereld regeren en die eeuwig zijn.
De wetten van de kosmos geven de grenzen aan van al onze macht maar tegelijkertijd helpen zij ons om de loop der dingen te wijzigen, mits wij dat weten te respecteren en er ons op de juiste manier weten van te bedienen.

10.Tenslotte nog het hekel punt van het esoterisch LICHT
(gesymboliseerd door de brandende kaars)

De Vrijmetselarij vertegenwoordigt de **esoterische traditie.**

De maçonnieke traditie helpt de mens **beter en gelukkiger** te worden.

Daarvoor moet hij wel voorbij de **dualiteit** (geest-lichaam) van de wereldse dingen gaan om via de drieheid van Wijsheid, Kracht en Schoonheid...de eenheid,
het LICHT terug te vinden.
Dat is VERLICHTING.

Het middelpunt van deze drie-eenheid, in de vrijmetselarij gesymboliseerd door een gelijkzijdige driehoek, is het goddelijke, het best gekarakteriseerd in zijn essentie
door DE LIEFDE.

De donkere kamer kan dan ook het best geconcipieerd worden als de verloskamer voor het GODDELIJKE waarbij de allesoverheersende zin van de LIEFDE het middelpunt vormt van de 3 kleine lichten: Wijsheid, Kracht en Schoonheid

.....

De oude mens sterft, de nieuwe mens wordt geboren.
Dat is de essentie van elke inwijding

.....

De Vrijmetselarij blijft **een manier van WORDEN, ZIJN en NIET-ZIJN**.
Natuur, Rede en Mystiek

.....

Dank voor de aandacht.